

Trešdiena, 2015. gada 9. septembris

P8_TA(2015)0304

Protokols, ar ko groza Marakešas līgumu par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu (Rezolūcija)

Eiropas Parlamenta 2015. gada 9. septembra nenormatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Protokolu, ar ko groza Marakešas līgumu par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu (06040/2015 – C8-0077/2015 – 2015/0029(NLE) – 2015/2067(INI))

(2017/C 316/12)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes lēmuma projektu (06040/2015),
- ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 207. panta 4. punktu un 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunkta v) punktu (C8-0077/2015),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2013. gada 21. novembra rezolūciju par pašreizējo stāvokli Dohas Attīstības programmas (DAP) norisē un gatavošanos devītajai PTO Ministru konferencei ⁽¹⁾,
- ņemot vērā ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas rezolūciju par reģionālo integrāciju un muitas modernizāciju ĀKK valstu ilgtspējīgas attīstības panākšanai sadarbībā ar ES ⁽²⁾,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Globāla partnerība nabadzības izskaušanai un ilgtspējīgai attīstībai pēc 2015. gada” ⁽³⁾,
- ņemot vērā 2013. gada decembrī Indonēzijā notikušās devītās PTO ministru konferences rezultātus un panākto tirdzniecības atvieglošanas nolīgumu ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) Vispārējās padomes 2014. gada 27. novembra paziņojumu ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā ESAO 2014. gada februāra ziņojumu “PTO tirdzniecības atvieglošanas nolīgums — potenciālā ietekme uz tirdzniecības izmaksām”,
- ņemot vērā 2015. gada 9. septembra ⁽⁶⁾ normatīvo rezolūciju par Padomes lēmuma projektu,
- ņemot vērā Reglamenta 99. panta 1. punkta otro daļu,
- ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ziņojumu, kā arī Attīstības komitejas atzinumu (A8-0238/2015),

A. tā kā tirdzniecības atvieglošana galvenokārt ir valstu iestāžu uzdevums, taču ir acīmredzams, ka daudzās jomās daudzpusējā sadarbība var palielināt ieguvumus un samazināt izmaksas;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0511.

⁽²⁾ OV C 345, 2.10.2014., 28. lpp.

⁽³⁾ Komisijas 2015. gada 5. februāra paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai (COM(2015)0044).

⁽⁴⁾ Bali pieņemtā Ministru deklarācija (WT/MIN(13)/DEC); Bali pieņemtais Ministru lēmums par tirdzniecības atvieglošanas nolīgumu (WT/MIN(13)/36 vai WT/L/911, 2013. gada 11. decembris). https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/mc9_e/balipackage_e.htm

⁽⁵⁾ Protokols, ar ko groza Marakešas līgumu par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu, WT/L/940, 2014. gada 28. novembris.

⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0303.

Trešdiena, 2015. gada 9. septembris

- B. tā kā pirms tirdzniecības atvieglošanas nolīgums (TFA/nolīgums) var stāties spēkā, tas ir jāratificē divām trešdaļām no PTO dalībvalstīm; tā kā šajā ziņā tas aicina visus PTO locekļus nodrošināt, ka nolīgums var pēc iespējas drīz stāties spēkā un īpaši pirms desmitās PTO ministru konferences (MC10), kas 2015. gada decembrī notiks Nairobi;
- C. tā kā dažas lielas jaunietekmes ekonomikas, piemēram, Ķīna, Brazīlija un Indija nelūgs tehnisko palīdzību; tā kā tas ir jānovērtē atzinīgi, jo tas liecina, ka pieejamā palīdzība nonāks pie tiem, kuriem tā ir tiešām nepieciešama;
- D. tā kā ES aktīvi strādā, lai saskaņotu tās dažādos politikas virzienus (tirdzniecības, sadarbības, humānās palīdzības u. c. jomās); tā kā šīm jomām jābūt transversālām un to pamatā jābūt ietekmes novērtējumiem;
- E. tā kā ES ir apņēmusies veicināt brīvu, taisnīgu un atvērtu tirdzniecību, kas ir līdzsvarota un nodrošina visiem savstarpējus ieguvumus; tā kā PTO ir piemērota sistēma šo principu ievērošanas turpināšanai un atkārtotai apliecināšanai;
- F. tā kā ES un tās dalībvalstis ir lielākās palīdzības sniedzējas pasaulē; tā kā finansiālās palīdzības sniegšana tirdzniecības atvieglošanas nolīguma īstenošanai ir pasākums, kas ietilpst iniciatīvā "Palīdzība tirdzniecībai", un tā nedrīkst ietekmēt daudzgadu finanšu shēmas (DFS) oficiālās attīstības palīdzības (OAP) daļu,
1. atzinīgi vērtē 2013. gada decembrī Indonēzijā notikušās devītās PTO ministru konferences rezultātus, 160 PTO locekļiem noslēdzot sarunas par tirdzniecības atvieglošanas nolīgumu; uzskata, ka tirdzniecības atvieglošanas nolīgums ir svarīgs panākums, jo tas ir pirmais daudzpusējais nolīgums kopš PTO izveides 1995. gadā un radīs pamatu muitas modernizācijai PTO 161 locekļa vidū;
 2. atgādina, ka ES joprojām atbalsta visu PTO locekļu pilnīgu un rūpīgu Bali tiesību aktu paketes īstenošanu, kas ļautu pievērst uzmanību veiksmīgai sarunu slēgšanai saskaņā ar Dohas Attīstības programmu (DAP);
 3. atzīst šā nolīguma īstenošanas ieguvumus jaunattīstības valstīm, ņemot vērā, ka tas sekmēs labvēlīgākus apstākļus uzņēmumiem, jo īpaši MVU; īpaši uzsver, ka nolīgumam, ja tas tiks pilnībā īstenots, jāsamazina nedrošība saistībā ar nosacījumiem ienākšanai tirgū un tirdzniecības izmaksas par 12,5 % – 17,5 % (piemēram, saskaņā ar ESAO aplēsēm), tādējādi ļaujot patērētājiem piekļūt lielākam lētāku produktu klāstam un uzņēmumiem piekļūt jauniem tirgiem un uzlabot savu konkurētspēju, palielinot savu efektivitāti un samazinot nevajadzīgu birokrātiju un ar to saistītās izmaksas;
 4. uzsver, ka, īstenojot šo nolīgumu, jo īpaši jaunattīstības valstīs, tiks saskaņotas un vienkāršotas procedūras, kas saistītas ar tirdzniecību; apliecina, ka nolīgums var attīstīt jaunas iespējas, lai plašāk izmantotu inovatīvas tehnoloģijas un elektroniskās sistēmas, tostarp elektroniskās norēķinu sistēmas, valstu tirdzniecības portālus un vienotus kontaktpunktus;
 5. mudina visus PTO locekļus nekavējoties meklēt iespēju Bali tiesību aktu paketes īstenošanai visos tās aspektos, tostarp tirgu kropļojošu subsīdiju samazināšanai, lai sarunas par DAP varētu noslēgt desmitajā PTO ministru konferencē;
 6. uzsver šā nolīguma nozīmi attīstības ziņā, ņemot vērā, ka tiek piemērots īpašais un diferencējošais režīms, ar kuru jaunattīstības un vismazāk attīstītās valstis var izlemt, kad tiks īstenoti dažādi noteikumi un kuriem no tiem tiks pieprasīta tehniskā palīdzība;

Trešdiena, 2015. gada 9. septembris

7. uzsver, ka nolīguma īstenošanas apmērs un grafiks izšķirs to, kādi ieguvumi izrietēs no nolīguma; uzskata, ka lielāko labumu visiem parakstītājiem sniegs pilnīga un rūpīga nolīguma īstenošana, kurā atspoguļotas jaunattīstības valstu prioritātes un bažas saistībā ar Dohas attīstības programmu;

8. uzsver, ka šajā nolūkā nolīgumā paredzēti gan saistoši noteikumi, gan nesaistoši norādījumi; mudina visas PTO dalībvalstis darīt visu iespējamo, lai īstenotu saistošos noteikumus un norādījumus ar mērķi panākt iespējami lielāku tirdzniecības izmaksu samazinājumu;

9. atzīst, ka vairākas nolīguma prasības, tostarp par pārredzamību un nodevu automatizētu ievadišanu un apmaksu, var būt spēcīgs līdzeklis pārrobežu korupcijas apkarošanai; aicina panākt labāku muitas iestāžu sadarbību un uzsver, ka labāka pārredzamība paaugstinās drošības līmeni un būs spēcīgs stimuls tirdzniecības intensifikācijai, papildus efektīvākas muitas kontroles nodrošināšanai;

10. pilnībā atbalsta ES iniciatīvu noteikt mērķi piecu gadu laikā nodrošināt finansējumu EUR 400 miljonu apmērā tirdzniecības atvieglošanas reformu atbalstam un projektiem, piemēram, jaunattīstības un vismazāk attīstīto valstu muitas sistēmu uzlabošanai; atgādina, ka šis finansējums, kuru galvenokārt nodrošinās ar Reģionālās indikatīvās programmas piešķirumiem reģionālajai ekonomiskajai integrācijai, ir daļa no daudz plašākās ES iniciatīvas "Palīdzība tirdzniecībai" (EUR 3,5 miljardi ES dotāciju 2013. gadā), un prasa par to regulāri informēt Eiropas Parlamentu un dalībvalstis;

11. tomēr uzsver, ka šis finansējums ir ļoti labi jākoordinē ar finansējumu, ko nodrošina citi starptautiskie līdzekļu devēji, piemēram, ANO Tirdzniecības un attīstības konference, PTO un Pasaules Banka; uzsver, ka ir jāizvairās gan no dublēšanās, gan pārliekas birokrātijas, kas tiek noteikta lūguma iesniedzējām valstīm un kas varētu atturēt no palīdzības meklēšanas;

12. aicina arī cieši sadarboties ar specializētajām organizācijām, piemēram, Pasaules Muitas organizāciju (PMO), kas var sniegt vērtīgas praktiskās un tehniskās specializētās zināšanas par katru atsevišķu gadījumu, veicinot attīstību un stiprinot spējas šajā jomā; uzsver, ka īpaši vismazāk attīstītās valstis varētu pilnībā izmantot tirdzniecības atvieglošanas nolīguma radītās tirdzniecības iespējas;

13. uzsver, ka ES delegācijām visā pasaulē var būt liela nozīme, jo tās var strādāt ar jaunattīstības un vismazāk attīstītajām valstīm uz vietas, un pieprasa, lai šīs delegācijas maksimāli iesaistītos tehniskās palīdzības nodošanā;

14. aicina Komisiju darīt visu iespējamo, lai atbalstītu jaunattīstības un vismazāk attīstītās valstis to saistību īstenošanā, ņemot vērā nepieciešamību pēc elastības nolīgumā paredzēto saistību īstenošanai; uzsver, ka finansējumam, kas paredzēts spēju veidošanai, ir jābūt orientētam uz saņēmējiem un balstītam uz pienācīgu vajadzību novērtējumu;

15. iesaka starptautiskajām organizācijām un jaunattīstības un vismazāk attīstīto valstu partneriem cieši sadarboties C kategorijas noteikumu īstenošanā, lai īstenotu tos iespējami īsākā laikā;

16. atzīst, ka starp attīstīto un jaunattīstības valstu robežprocedūrām joprojām pastāv liela atšķirība un ka vāja infrastruktūra, neefektīva muitas pārvaldība, **korupcijas gadījumi** un pārāk liela birokrātija palēnina tirdzniecības tempus; atzīst, ka tirdzniecības atvieglošanas līgumam un tirdzniecības liberalizācijas procesam ir kopīgs mērķis — samazināt tirdzniecības izmaksas, lai veicinātu saimniecisko darbību;

17. atgādina, ka daudzām jaunattīstības valstīm tirdzniecības atvieglošana būs galvenais ieguvumu avots DAP ietvaros; atzinīgi vērtē jaunattīstības valstīm un vismazāk attīstītajām valstīm paredzētos īpašos un diferencētos noteikumus, kuri ir sīki izstrādāti; ierosina, ka turpmākajos līgumos kā standartu vajadzētu izmantot jauno pieeju attiecībā uz tādu saistību uzņemšanos un to grafika izstrādi, kas būtu samērīgs ar valstu spējām;

Trešdiena, 2015. gada 9. septembris

18. atzīst, ka privātā sektora zināšanām var būt svarīga loma, veicinot tirdzniecības atvieglojumu pasākumus un sniedzot palīdzību un atbalstu līguma īstenošanai jaunattīstības valstīs; šajā sakarībā pieņem zināšanai plānoto *USAID* iniciatīvu publiskā un privātā sektora aliansei; aicina Komisiju veicināt privātā sektora līdzdalību un izvērtēt iespējas partnerību veidošanai ar Eiropas nozarēm, lai veicinātu līguma īstenošanu;
 19. atzīst, ka tirdzniecības atvieglošanas reformu īstenošanai ir plašāka pozitīva ietekme uz attīstību; šajā sakarībā norāda, ka muitai varētu būt nozīmīga loma, sekmējot tādu sūtījumu ātru pārvietošanu, kas paredzēti katastrofu seku likvidēšanai; uzsver, ka ārkārtas humānā palīdzības sniegšanā būtu jāizmanto vienkāršotas muižošanas procedūras, lai paātrinātu palīdzības piegādi, turklāt humānā palīdzība būtu jāatbrīvo no nodevām un nodokļiem;
 20. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Pasaules Tirdzniecības organizācijai.
-